

MEDIJI O ZDRAVSTVU

petak, 05. april 2024.godine

RTS- Počinju besplatne psihoterapije za pacijente sa dijagnozom maligniteta krvi

POLITIKA- U Srbiji za sedam dana 107 pozitivnih na virus korona

NOVOSTI- ZA LEKOVE IZ KRVI FALE DAVAOCI: "Novosti" istražuju možemo li da obnovimo proizvodnju derivata iz plazme

Počinju besplatne psihoterapije za pacijente sa dijagnozom maligniteta krvi

Kada se pacijentu saopšti dijagnoza neke od najtežih bolesti, prva njegova reakcija je šok. Stres doživi i porodica obolelog. Zato je pored terapija koje se odnose na samu bolest, od velikog značaja psihološka podrška obolelima. Sistem na te potrebe ne odgovara kako bi trebalo, a odlazak privatno kod psihoterapeuta podrazumeva trošak koji mnogi ne mogu da priušte.

Za pacijente koji se leče na Klinici za hematologiju Univerzitetskog kliničkog centra Srbije u saradnji sa Udruženjem obolelih od limfoma i hronične limfocitne leukemije organizovaće se grupe psihoterapije koje će biti besplatne.

Obično se najbolje razumeju oni koji dele iste ili slične probleme. Grupe psihološke podrške pacijentima sa dijagnozom maligniteta krvi vodiće psiholog i psihoterapeut Ana Milanović.

Kada počinjete sa terapijama, gde će se održavati, kojim danima, ko od pacijenata može da dođe?

Grupe će krenuti u nekom trenutku u maju, trenutno prikupljamo podatke koji broj pacijenata je zainteresovan, za sada deluje da je to priličan broj pacijenata kojima je, očekivano, potrebna psihološka podrška. Prostor je u centru na Topličnom vencu, održavaćemo grupe dva puta mesečno, i trajaće dva sata.

Svako reaguje na svoj način u kriznim periodima - neko otvoreno traži podršku, a neko se zatvara u sebe, povlači, preživljava sve sam, ne želi da opterećuje porodicu. Kako im u tom slučaju prići i pomoći im da se otvore i prihvate podršku?

Svima je potrebna podrška u tim trenucima, ali nekim ljudima je jako teško da je potraže i lakše im je da se povuku. U tim slučajevima ne treba na silu pokušavati pomoći osobi, ali joj treba kontinuirano davati do znanja 'ja sam tu ako ti trebam, za sve što ti je potrebno možeš mi se obratiti' i prosto biti tu, slušati osobu, pustiti je da ona sama pokrene i u nekom trenutku kaže šta joj treba.

Uvođenje terapije može biti prvo suočavanje sa bolešću. Kako se tada pristupa pacijentu, članu porodice? Šta treba reći u tim razgovorima, kako se ponašati da bismo bili podrška?

Taj momenat je dosta težak, postoji veliki strah od same terapije kod pacijenata, kako će to biti, kako će to uticati na njih, kako će promeniti njihov kvalitet života i u tim trenucima je podrška bližnjih jako važna, posebno što te terapije mogu biti vrlo intenzivne i otežati svakodnevno funkcionisanje tako da je početna pomoć oko nabavke hrane, pomaganje da se oni snađu da što bolje podnesu sve te nuspojave terapije i prosto im biti tu na usluzi kad im je nešto potrebno.

Kako će psihološke terapije izgledati, šta tu mogu da očekuju?

Na tim grupama mogu da očekuju nešto što je jako važno – to deljeno iskustvo, znači prva stvar koju će videti da nisu sami u svemu tome, da ima i drugih ljudi koji imaju te iste probleme i da su to problemi koji su rešivi, na grupama ćemo se baviti kako se nositi sa emocijama koje se javljaju povodom bolesti, šta raditi sa njima, kako se nositi sa mislima, sa nesanicom, sa simptomima depresivnosti, anksioznosti, znači radićemo razne vežbe koje će njima pomoći kako da se nose sa svojim psihološkim problemima koji su prateći i normalni.

Kada smo pod velikim stresom, a teška bolest spada u veliki stres, na skali stresora je na drugom mestu tako da je jako bitno da oni shvate i prihvate da je skroz normalno sve što osećaju, a onda polako korak po korak da se uče kako da se nose sa jakim emocijama i kako da ih preusmere i izmene u nešto što im može biti od koristi i konstruktivno.

Kako, inače, naš zdravstveni sistem stoji sa psihološkom podrškom hematološkim pacijentima, šta po tom pitanju treba preduzeti?

Kao i što je negde očekivano, ne baš najbolje, na Onkologiji na Kliničkom centru postoji psihološka podrška koliko mi je poznato, ali je to nedovoljan broj psihologa i misli da treba imati mnogo više ovih grupa i u različitim ograncima. Mi sad u saradnji sa Kliničkim centrom i Hematološkim odeljenjem i Udruženjem Lipa radimo ovo, ali postoje i drugi maligniteti i potrebno je imati više psihološke podrške i organizovati te grupne seanse sa pacijentima.

ПОЛИТИКА

The screenshot shows the website 'politika.rs' with the article 'U Srbiji za sedam dana 107 pozitivnih na virus korona'. The article is dated Thursday, 04.04.2024, at 18:09. The main text states that in the last seven days, 107 people tested positive for COVID-19 out of 4,322 tested individuals. It also mentions a previous report from March 28th showing 96 positive cases out of 4,741 tested people. The article includes a photo of hands being washed with soap under a running faucet. The website navigation includes links for 'Naslovna', 'Najnovije vesti', 'Svet', 'Politika', 'Društvo', 'Pogledi', 'Hronika', 'Ekonomija', 'Sport', 'Kultura', 'Beograd', 'Region', 'Magazin', and 'Sve'. The Windows taskbar at the bottom shows the system tray with a temperature of 10°C, sunny weather, and the time 09:15 on 05/04/2024.

U Srbiji za sedam dana 107 pozitivnih na virus korona

U Srbiji je u proteklih sedam dana na virus korona bilo pozitivno 107 osoba od 4.322 testirane osobe - objavljeno je danas na sajtu kovid19.rs.

Po prethodnom bilansu, od 28. marta, u prethodnih sedam dana u Srbiji je bilo 96 zaraženih među 4.741 testiranom osobom, prenosi Beta.

Presek stanja o zarazi koronavirusom se objavljuje jednom sedmično, a naredni će biti 11. aprila.

вечерње НОВОСТИ

The screenshot shows a web browser displaying a news article from 'Novosti'. The article title is 'ZA LEKOVE IZ KRVI FALE DAVAOCI: "Novosti" istražuju možemo li da obnovimo proizvodnju derivata iz plazme'. The author is 'Vojislava Orjanski Spasojević' and the date is '03. 04. 2024. u 10:02'. The article text states: 'MANJAK dobrovoljnih davalaca krvi ne utiče samo na operativne programe, koji u sezoni godišnjih odmora i praznika, kada se ne prikupi dovoljno jedinica krvi, moraju da se menjaju i odlažu tzv. hladne operacije, nego i na - proizvodnju lekova iz krvi.' Below the text is a photo of a hospital ward with patients in beds. To the right, there is a sidebar with 'NAJNOVIJE' and 'NAJČITANJE' sections, listing other news items like 'BOGATSTVO ZA REKET NOVAKA ĐOKOVIĆA: Evo koliko košta "alat"' and 'DOKTORI PROTIV KORUPCIJE: Uputila posmeni apel patrijarhu Porfiriju, da uloži autoritet da se proizvodnja lekova iz humane plazme, potpuno ugašena 2019. godine, obnovi.'

ZA LEKOVE IZ KRVI FALE DAVAOCI: "Novosti" istražuju možemo li da obnovimo proizvodnju derivata iz plazme

MANJAK dobrovoljnih davalaca krvi ne utiče samo na operativne programe, koji u sezoni godišnjih odmora i praznika, kada se ne prikupi dovoljno jedinica krvi, moraju da se menjaju i odlažu tzv. hladne operacije, nego i na - proizvodnju lekova iz krvi.

Samo u Beogradu, gde je i najveći broj zdravstvenih ustanova, pa time i najviše hirurških zahvata, nedostaje bar 500 davalaca - ima ih 1.500, a potrebno je minimum 2.000.

Nedavno je i organizacija "Doktori protiv korupcije" uputila posmeni apel patrijarhu Porfiriju, da uloži autoritet da se proizvodnja lekova iz humane plazme, potpuno ugašena 2019. godine, obnovi. Prema navodima iz pisma, iz 208.000 jedinica krvi sakupljenih 2022. od dobrovoljnih davalaca moglo se dobiti 50 tona plazme. Ta količina bi omogućila produkciju više od 200 kilograma imunoglobulina i nekoliko puta veću količinu albumina.

S obzirom na to da nema više proizvodnje iz domaće, besplatne krvne plazme, od stranih proizvođača se uvoze veće količine skupih plazminih derivata nepoznatog porekla. Međutim, čak i ovaj uvoz je, kažu, nedovoljan.

Da lekove od krvne plazme ne pravimo jer nemamo dovoljno humane plazme, potvrdila je za "Novosti" dr Vesna Bosnić iz Instituta za transfuziju krvi Srbije. Razlog je, kako kaže, što je za jednu seriju bioloških lekova potrebno 1.000 i više litara plazme, koja se izdvaja centrifugiranjem jedinica krvi dobijenih od dobrovoljnih davalaca, ali se prikupe značajno manje količine.

- Iz plazme se izdvajaju albumin, koncentrat faktora koagulacije (8) VIII, intravenski imunoglobulini, hiperimuni gamaglobulini... - objašnjava naša sagovornica. - Ona količina plazme koju dobijemo centrifugiranjem jedinica krvi potrebna je pacijentima, recimo, na hirurgiji, kod obilnih krvarenja, u čijoj osnovi je poremećaj koagulacionog statusa bolesnika, pa se primenjuje plazma jer su u njoj faktori koagulacije značajni za zaustavljanje krvarenja. Ili pri terapijskim izmenama plazme, recimo kod pacijenata sa cirozom jetre ili trombotičnom trombocitopenijskom purpustom.

Doktorka Bosnić objašnjava da se iz jedne jedinice krvi date na klasičan način, dakle od jednog davaoca, dobije oko 200 do 250 mililitara plazme. Za jednu proceduru terapijske izmene plazme, međutim, potrebno je od tri do šest ili sedam litara, zavisno od telesne mase bolesnika. Pri tom, terapija često podrazumeva 10 do 15 izmena plazme. Dakle, zahteva ogromnu količinu. Ponekad je čak potrebno vanredno pozvati davaoce, ako krvi, odnosno plazme, nema dovoljno za hitne intervencije, npr. kada je u pitanju bolesnik retke krvne grupe.

- Tačno je da su najbogatije one zemlje koje mogu da koriste krvnu plazmu svojih građana za frakcionisanje, kada su davaoci sa istog podneblja i izloženi istim sojevima infektivnih agenasa. Međutim, mi ne možemo da pravimo lekove od plazme koju nemamo na raspolaganju - tvrdi dr Bosnić.

DNEVO 350 JEDINICA

DNEVNE potrebe Beograda i kliničkih centara iznose 350 jedinica krvi. Dr Vesna Bosnić iz Instituta za transfuziju krvi kaže da se ponekad za dan od dobrovoljnih davalaca prikupi više od toga, a nekada manje, ali generalno mogu da se zadovolje dnevne potrebe. U vreme odmora ili raspusta nastupaju krizni periodi, kada Institut mora da apeluje na građane da se odazovu i daju krv.

Institut je ranije proizvodio intravenske imunoglobuline, antitetanus serum, antirabies serum i hiperimuni anti D imunoglobulin. Na pitanje da li smo ranije imali više davalaca, pa je moglo i više da se odvoji za izradu seruma, dr Bosnić odgovara da se promenio model vakcinisanja.

- U programu prikupljanja imune plazme učestvovali su stalni davaoci, koji su dolazili na dve nedelje - kaže dr Bosnić. - Za to je bilo neophodno da prime vakcinu protiv tetanusa i protiv rabijesa, odnosno besnila. U međuvremenu, izmenio se model vakcinisanja, pa se ove vakcine primaju ređe, a u plazmi davalaca više nema dovoljno antitela da bismo dobili neophodan nivo antitela za proizvodnju seruma. Zato je broj davalaca smanjen - konstatuje dr Bosnić.